

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an ————— 40 Lei.
Pe jumătate de an ————— 20 Lei.

Într-o odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Pastorală de Crăciun a I. P. S. Sale Mitropolitului nostru.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubitului cler și popor: *Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos*

„Eu am venit ca vieață să aibă și mai mult să aibă”. Ev. Ioan 10, 10.

Iarăși a sosit la noi sărbătoarea Nașterii celei după trup a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos—și de odată cu ea au sosit și bucuriile duhovnicești ce le revarsă cu îmbelșugare în inimile tuturor aceluia cari știu să o prăznuiască cu credință și cu evlavie.

Între aceștia vreau să vă numărăți Voi toți, iubiților mei fii sufletești,—de aceea mă apropiu de Voi și de data aceasta cu părintescul meu cuvânt de învățătură despre însemnătatea venirii în lume a Mântuitorului nostru, ca prăznuirea ei de acum să vă fie cât mai cu folos pentru sufletele Voastre.

Cugetul meu se smerește înaintea tainei celei din veac ascunsă și de îngeri neștiută, care s'a arătat în noaptea cea sfânt în Vifleimul Iudeei. Minunea care s'a întâmplat atunci acolo, prin atingerea cerului cu pământul, trece peste puterea de cuprindere a minții noastre omenești. Atâta însă totuși înțelegem, că prin nimic nu s'a arătat într'un chip așa de strălucit nemărginita iubire izbăvitoare a marelui Dumnezeu cătră noi oamenii, ca prin întruparea și trimiterea în lume a unuia născut Fiulul său. Prin Pruncul cel născut în ieslea din Vifleim, Dumnezeu ne deschide inima sa părintească și ne întinde dreapta sa cea mântuitoare. Prindeți-vă de ea! În vârtejul frământărilor traiului Vostru, prindeți-vă cu toată puterea de ea, că aici veți găsi singurul razim neînșelător împotriva ispitelor și păcatelor, singurul liman de pace pentru sufletele Voastre, singurul drum călăuzitor cătră adevărata vieață.

Deodată cu prznicul Naștrii Sale, par'că se înfățișează în mijlocul nostru, cari îl chemăm cu iubirea noastră, Domnul însuși, și repezind cuvântul pentru care a luat trup omenesc și a petrecut aievea între oameni, ne zic: „*Eu am venit ca vieață să aibă și cu prisosință să aibă*”.

El vede neodihnitul sbucim după vieață al oamenilor de astăzi. Vedem până în adâncul sufletului lor pe ceice caută cu lăcomie vieață în averi și în bogățiile trecătoare ale lumii acesteia și nu se dau înapoi dela nici o înșelăciune și dela nici o faptă urâtă pentru a le câștigă. Vede pe cei ce aleargă în ruptul capului după tot felul de plăceri neiertate și păgubitoare pentru trup și suflet, crezând că în ele stă vieața. Vede pe toți ceice umblă după mărimi deșerte, amăgindu-se cu înșelătoarele lor podoabe, că în ele ar fi găsit vieața. Vede pe ceice trăiesc în vrajbă și neînțelegeri, în ură și în lupte răsbunătoare, închipindu-și că unde-i sgomotul mai mare acolo ar fi și vieață mai multă. Vede, în sfârșit, toată mizeria relilor ucigătoare de suflet și risipitoare de vieață și cu durere în fața acestei triste priveliști ce i se deschide înaintea ochilor spune tuturor: Voi oameni, din vina voastră vă stricați vieața! Dumnezeu a sădit în inimile voastre setea după vieață, dar voi cu ochii întunecați de patimi, ați părăsit drumul vieții și ați apucat pe drumul care duce la pierzare și la moarte! Întoarceți-vă din rătăcirea voastră și ascultați glasul meu, că eu de aceea am venit în lume ca vieață să aveți: „*Eu sunt calea, adevărul și vieața*” (Ioan 14, 6)!

Această chemare ni-o face nouă astăzi Hristos-Stăpânul vieții, Hristos-Aducătorul vieții, Hristos-Vieața însași.

Vieața aceasta stă mai presus de priceperea noastră, covârșește cerul și pământul, plutește deasupra veacurilor și noi numai închinându-ne ei și slujindu-i putem săi simțim puterea și mărirea. Dar iată că aceasta vieață n'a rămas ascunsă, ci ni-s'a arătat prin Cel născut în ieslea din Vifleim și ne cheamă la sine ca să ne slobozească din patimi, să rupă zăgăzurile vieții celei vechi și să toarne în

cuprinsul sufletelor noastre o vieață nouă și curată, vieață cu un cuprins sufletesc luat din veșnicie, vieața care singură merită cu adevărat acest nume.

Toți câți s'au aprobiat de Domnul au simțit că El este vieața cea adevărată și numai El o poate da celor ce-și deschid inima ca s'o primească. O mărturisește aceasta Pavel când scrie: „*Hristos este vieața mea*“, o recunoaște Petru când spune: *Tu ai cuvintele vieții de veci*, o întărește Ioan când glăsuște: „*Intru Hristos vieața s'a arătat*“. Insoțiți pe Domnul cu duhul în călătoriile lui prin satele și orașele dimprejurul lacului Ghenezaretului, prin Ierihon și Ierusalim și pretutindenea pe unde a umblat — și veți găsi că n'a îndreptat numai picioarele ologilor, n'a împuterit numai trupurile slăbănogilor, n'a deschis numai ochii orbilor și urechile surzilor, ci a făcut minuni cu mult mai mari: a schimbat cu totul vieața oamenilor și a înnoit sufletele lor. Prin privirile, prin cuvintele și atingerile lui cu oameni de tot felul, le-a topit gheța din inimi, i-a scos din robia puterilor întunecoase, i-a desmorțit din somnul nepăsării și trândăviei și a făcut să biruiască în lăuntrul lor iubirea și vieața cea deplină. Pescari și muncitori neînvățați ajung suflete mari, femei pierdute se ridică din noroiul fără-delegilor, înșelători și cămătari nemiloși se fac binefăcători și săracilor, și tâlhărilor de pe cruce i-se deschide ușa raiului. Că de aceea a venit în lume Hristo ca să aducă și să împartă vieața cea adevărată, așa cum Dumnezeu vrea să fie vieața oamenilor. Și toate ce-i în lume mei bun, mai frumos și mai înălțător de inimi, din duhu Lui s'a zămislit, prin puterile dumnezeiești ce El le-a revărsat s'a înfăptuit și desăvârșit.

O poveste veche ne spune, că deo dată cu nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Hristos a răsrit din pământ un izvor cu apă sfântă, cu apa vieții din care bând cineva își înnoiește întreaga sa ființă. La dreptu vorbind, aceasta nu-i numai poveste, ci e întâmplare aievea. Nașterea lui Hristos a fost într'adevăr izvor de apă vie care a făcut să rodească câmpiile însetate ale sufletului omenesc.

Această apă de înnoire și înviorare a sufletelor trebuie și oamenilor de astăzi. Prea s'au întors mulți cu cugetul dela Dumnezeu, prea puțin ascultă de Mântuitorul și de poruncile Lui și mare de tot e numărul celor ce s'au dedat patimilor și pornirilor rele. De aceea se stinge fericirea din suflete și scade mereu iubirea dintre oameni. O singură scăpare ne este dată: întorcerea la Hristos și deschiderea inimilor pentru vieața pe care El o îmbeie.

Când cete mari de călători trec prin întinsele pustiuri așternute cu nisip, trimit în toate părțile cercetași ca să găsească izvoare cu apă răcoritoare. Cel ce a dat mai întâi de izvor, strigă cu glas puternic ca să-l audă soții săi cei mai de aproape: *Veniți!* Strigătul de chemare trece din gură în gură până ce l-au auzit toți călătorii cari se adună să-și stâmpere setea la izvor.

Dela Domnul iese strigătul: *Aveniți!* El ne chiamă: „*Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați și eu vă voi odihni pe voi*“ (Matei 11, 28)... „*De însătoșază cineva, să vie la mine să bea*“ (Ioan 7, 37)... „*Cel ce va bea din apă care eu voi da lui va fi întru el izvor de apă curgătoare în vieața de veci*“ (Ioan 4, 14). *Veniți* cei flămânzi: „*Eu sunt pâinea vieții, cea ce vine către mine nu va flămânzi*“ (Ioan 6, 35). *Veniți* toți păcătoșii: „*Acesta pe păcătoși primește*“ (Luca 15, 12). *Veniți* toți cei pierduți: „*Că au venit fiul omului să caute și să mântuiască pe cei perout*“ (Luca 19, 10). *Veniți* cei înstrăinați, acesta lacrimile șterge „*Nu plânge*“ (Luca 7, 13). „*Veniți, că iată gata sunt toate*“ (Luca 14, 17).

Cu această chemare mă îndrept și eu, păstorul și părintele Vostru sufletesc, către toți iubiiții mei fii întru Domnul: *Veniți* cu toții fără zăbavă la Stăpânul vieții și la Mântuitorul sufletelor noastre! De praznicul Nașterii Lui bucurați-vă cu bucuria sfântă. Bucurați-vă bărbăților cu bucuria păstorilor și ca magii îi aduceți daruri aurul gândurilor curate, smirna și tămâia simțimentelor Voastre cucernice. Bucurați-vă femeilor cu bucuria ce-a simțit-o în inima sa Maica Preacurată în noaptea cea sfântă. Bucurați-vă bătrânilor cu bucuria așteptării împlinite ce a luminat fața dreptului Simeon și a prorociței Ana. Bucurați-vă copiilor cu bucuria nevinovată a sfinților îngeri cari au mărit cu cântarea lor nașterea Stăpânului. Bucurați-vă și-l primiți în easa sufletelor Voastre, ca să puteți zice împreună cu apostolul neamurilor: „*Că nici moartea, nici vieața, nici îngeri, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele ce sunt acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici ori ce altă făptură nu poate să ne despărță pe noi dela dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Isus Domnul nostru*“

Această hotărâre să o întărească bunul Dumnezeu în sufletele voastre în aceste sfinte sărbători ale Nașterii Domnului, pe cari, împreună cu cele următoare ale Anului-Nou și ale Bobotezeii, Vă urez din toată inima să le petreceți cu sănătate, în pace și mulțumire, și să vă învredniciți a le ajunge întru mulți și fericiți ani, Amin.

Impărtășindu-Vă arhieriasca Noastră binecuvântare, am rămas.

Sibiu, la sărbătorile Nașterii Domnului din anul 1921

al Vostru al tuturilor de tot binele voitor

Nicolae Bălan,
arhiepiscop și mitropolit

Nr. 49/1922.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale de sub jurisdicțiunea Consistorului ortodox român din Arad.

Prin aceasta se aduce la cunoștință, spre știre și urmare din partea organelor noastre subalterne, concluzul Nr. 63 dela 7/20 Octomvrie 1921 al Măritului Congres național bicericesc.

Nr. 63. La propunerea comisiunii se ia următorul Concluz:

1. Congresul național bicericesc menține indiscutabilul drept al bisericii de a întemeia și întreține școli confesionale.

2. Congresul național bicericesc este de convingerea, că susținerea școalelor cofesionale ortodoxe române servește astăzi ca și în trecut interesele vitale ale neamului românesc, deci și ale Statului român.

3. De aceea biserica contează la sprijinul material al Statului pentru menținerea mai departe de școli confesionale.

4. Spre a se putea studia mai temeinic întregul complex de probleme în raportul dintre Stat și biserică, guvernul va fi rugat să îndrume o anchetă, la care reprezentanții săi vor discuta chestiunea cu delegați ai bisericii. Până la rezolvirea definitivă a chestiunii, guvernul va fi rugat să pună la dispoziția bisericii cu putere retroactivă dela 1 Octomvrie 1920 mijloacele materiale necesare pentru-că corpul didactic al școalelor confesionale să fie retribuit întocmai ca cel dela școalele Statului.

5. Congresul național bicericesc autorizează Consistorului mitropolitan de a întreprinde pașii trebuincioși în senzul acestor hotărâri congresuale pentru o armonică conlucrare a bisericii cu Statul în soluționarea chestiei școalelor confesionale.

P. Ven. Consistor mitropolitan a luat sub N-rul său 347 M. 1921 tot odată și următoarele dispozițiuni:

Ca organele subalterne, să se abțină dela orice conlucrare benevolă în ce privește cedarea sau închirierea edificiilor școlare confesionale. Față cu abuzurile organelor adminis-

trative privitor la rechiziționarea edificiilor să remonstreze la Ministeriul instrucțiunii publice, în toate cazurile.

Cu o cale s'a dispus și ordonăm și noi ca organele parohiale să facă consemnări — *inventare — exacte* despre edificiile școlare cu tot ce aparține aceloră, în câte trei exemplare, dintre cari un exemplar se va păstra în arhiva parohială, altul la oficiul protopopesic, iar al treilea se va înainta Consistorului ephial.

Spre orientare notificăm, că concluzul congresual Nr. 63 ex. 1921 a fost înaintat imediat, după ședințele Congresului, Ministeriului instrucțiunii publice, cu rugarea: să institue ancheta mixtă cerută prin acel concluz și să asemneze de urgență salarele învățătorilor confesionali în sume egale cu retribuția învățătorilor de stat. Neprimind însă Mitropolia noastră nici un răspuns, s'a intrvenit de nou în acelaș înțeles; dar iarăși fără rezultat până acum.

Concluzul congresual, dîmpreună cu demersurile și dispozițiunile P. Veneratului Consistor mitropolitan se aduc pe aseasta cale la cunoștința organelor noastre subalterne spre știre și urmare precum și învățătorilor, spre a ști despre situația în care a ajuns Biserica noastră cu școala sa.

Pe urma acestor dispoziții, Prea On. Părinți Protopopi sunt poștiți să iee demersuri pentru a se întocmi și a ni-se trimite *pomenitele inventare toate de odată*, și ca să ne raporteze mai de urgență despre școalele rechiziționate: care organ politic, și când le-a rechiziționat.

Arad, la 18/31 Ian. 1921.

Ioan J. Papp,
episcop.

Nr. 4291/1921

Aviz oficios.

Examenul de cvalificațiune preotească cu candidații de preoție prescrist prin Statutul Organic și regulamentul special, se va ține în ziua de Joi, în 3/16 Februarie 1922 și zilele următoare la ora 9 a. m. în sala de ședință a Consistorului ort. român din Arad.

La examen sunt admiși toți acei absolvenți de teologie, în terminul staverit prin Ș-ul 8 din regulamentul special și-au înaintat aici cererile corespunzător instruite.

Arad, 12/25 Ianuarie 1922.

Consistorul ort. rom. din Arad.

Botezul A. S. R. Principelui Mihai

Duminecă, în vederea săvârșirii botezului A. S. R. Principelui Mihai, au început să sosească la Palatul Regal din calea Victoriei, încă de pe la orele 3 după amiază, numeroșii invitați.

La orele 5 mareșalul Palatului anunță sosirea Membrilor Familiei Regale și în Sala Tronului își fac apariția mai întâi adjutanții regali și princiali, în urma lor venind imediat M. R. Regele, în uniformă de amiral; M. S. Regina, într-o splendidă toaletă albă; A. S. R. Principele Carol; A. S. R. Principele George al Greciei; ministrul Greciei Panas, și generalul Dusmanis, trimisul regelui Constantin al Greciei, care se așează în fața clerului, la stânga fiind d. general Condeescă la dreapta d. col. Condeescu, iar la mijloc d-na Plagino cu micul principe în brațe, pe care îl dă Suveranei.

Odată pruncul desfașat I. P. S. S. Mitropolitul Mirmat îl unge cu Sfântul Mir și luându-l apoi îl scaldă în cristelniță după care îl predă din nou Suveranului. După aceasta se procedează la ocolirea mesei, în ordinea următoare: în frunte M. S. Regele, ținând pruncul în brațe; Diadochul, având în mână dreaptă lumânarea; Principesele Elisabeta și Mărioara; Panas ministrul Greciei; cu generalul Dusmanis și colonel Rasoviceanu, reprezentantul regimentului de Vânătoriilor de Munte — Nașul A. S. R. Principelui Mihai — având alături pe maiorul Ghimis, adjutantul generalului Dusmanis.

Printre nași mai figurează de asemeni și Regele Albert al Belgiei, reprezentat prin ministrul plenipotențiar al Belgiei la București.

„Trăiască A. S. R. Principele Mihai!”

După ocolirea mesei de trei ori, conform datinelor, I. P. S. S. Mitropolitul Primat, citește Sfânta Evanghelie, în tot timpul căreia, micul principe e ținut în brațe de Suveran. Apoi Primatul strigă: „Trăiască A. S. R. Principele Mihai!” Asistența izbucnește în urale, în vreme ce corul intonează: „Mulți ani trăiască!”

După aceasta, A. S. R. Principele Mihai e purtat pe brațe de Suverană, care-l prezintă invitaților.

La orele 5 și jumătate, după săvârșirea botezului, își face apariția în sală și A. S. R. Prințesa Elena, într-o splendidă toaletă albă și împreună cu Augustul soț. Principele Carol, sunt călduros felicități de întreaga asistență.

INFORMAȚIUNI.

Prefect nou. Prefect al județului și orașului Arad a fost numit asesorul consistorial Dr. Mihai Mărcuș dir. de bancă, care promite a stărpi din rădăcina toate abuzurile din oraș și județ. Îi dorim succes deplin.

M. S. Regina va trimite în curând 10 vagoane cu porumb Moșilor înfometăți.

Inițierea unei mișcări culturale și literare în Arad. Conferințe literare în Palatul Cultural. Direcțiunea Palatului Cultural organizează o serie de conferințe literare. Prima conferință va avea loc la 5 Februarie, orele 5 după masă în sala mare a Palatului Cultural. Pentru această primă conferință s'a stabilit un program

bogat și variat. Inițiativa direcțiunii Palatului Cultural, constituie începutul unei mișcări culturale și literare ce ce până acum, afară de unele manifestații la rare ocazii, a lipsit aproape cu totul. Ne place să credem că societatea românească din Arad, care pare a fi căzut în anii din urmă într-o stare de amorțeală și de totală nesimțire față de cultura și literatura română, de data aceasta se va trezi și înțelegând importanța mare a inițiativei direcțiunii Palatului Cultural își va da tot concursul său atât moral cât și material, pentru realizarea scopului național și patriotic urmărit de organizații acestor conferințe. După cum suntem informați direcțiunea Palatului Cultural a primit de altcui promisiunea a mai multor distinși reprezentanți ai științei și literaturii române, ca d-nii N. Iorga, Mehedintzi, I. Blanu etc. vor veni la Arad pentru a ține conferințe în cadrul manifestațiilor culturale și literare organizate de Direcțiunea Palatului Cultural.

Gazeta Aradului și-a sistat apariția, se svonește că vom avea în Arad alt ziar rămas; va reapare „Românul” sub conducerea dlui Sever Bocu.

Mulțumită publică. Orară și plăcută surprindere pentru întreaga comună biserică din Drăgoești, tractul Belintului, a săvârșit credincioasa Ana Tănche, donând stei noastre biserici, în Ajunul Nașterii Domnului, 3 covoare în preț de 2000 Lei și anume: unul pentru treptele stii prestol, al doilea pentru amvon, al treilea pentru dulapul episcopesc și un acoperământ pentru tetrapod, cari toate sunt adevărată podoabă a sfântului lăcaș dumnezeesc. Credincioasa Eva Boncia asemenea a donat stei biserici un stihar preotesc în preț de 200 Lei. Atotputernicul să sfințească pe credincioasele, cari prin aceste fapte au dovedit, că iubesc podoaba casei Sale și să reverse asupra lor darurile Sale cele bogate. Drăgoești la 1 Ianuarie 1922. Lucian Lungu: preot ort. român.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de contabil ajutor, la administrația casei consistoriale ort. rom. din Arad prin aceasta se scrie concurs.

Beneficiu împreună cu acest post de prezent e 1050 Lei lunar ca salar fundamental, 20 %, 25 %, ori 30 % (după cum alesul va fi singuratic, căsătorit, ori cu familie) indemnizație de chirie cemptuală dela salarul fundamental și 300 Lei lunar ajutor de scumpete, care salar poate suferi schimbări-urcări ori reducere după cum va fi stabilit din partea Ministerului cultelor în proporție cu salariile celorlalți funcționari.

Alesul va fi definitivat numai după un an de probă.

Dela recurență se recere absolverea școlii comerciale superioare și testimoniu de maturitate. Atestat despre eventualele servicii de până aci.

Reflecții la acest post au să-și înainteze petițiunile ajustate cu documentele neceșare Cosistorului ort. rom. din Arad, până în 15 Februarie 1922.

Consistorul ort. român din Arad.

Redactor responsabil: SIMION STANA.

Cenzurat: V. DARLEA.